

ΘΡΑΥΣΜΑΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ



ΣΜΙΛΕΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΤΟΥ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΡΑΥΣΜΑΤΑ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ
ΣΜΙΛΕΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΤΟΥ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ

Επιβλέπων καθηγητής: Νικόλαος Σκουτέλης

Επιμέλεια: Μελίνα Γατούδη-Μαλινδρέτου

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ



ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει την έννοια της αναπαράστασης του τοπίου, βρίσκοντας πεδίο εφαρμογής στη σύγχρονη Αθήνα.

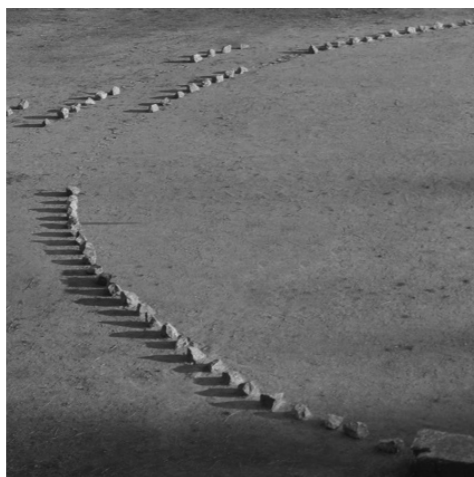
Με αφετηρία τη θεώρηση ότι το τοπίο αποτελεί προϊόν καλλιτεχνικής αναπαράστασης ενός τόπου και λαμβάνοντας υπ' όψιν την έννοια του “κατοικείν”, όπως ορίζεται από τον Martin Heidegger, επιχειρείται να βρεθεί στο Αττικό λεκανοπέδιο ο τόπος, ο πλήρως φορτισμένος από νοήματα και συμβάντα, που δύναται να αναπαρασταθεί.

Η αθηναϊκή τοπογραφία είναι ένα παλίμψηστο εδαφικών στρωμάτων, ένα δυναμικό σύστημα, που ταλαντώνεται συνεχώς. Μέσα από αυτό δημιουργούνται οι επτά λόφοι που περιβάλλουν το αττικό λεκανοπέδιο. Ο λόφος του Λυκαβηττού είναι ο πρώτος που επισκέπτονται οι περιηγητές του 19ου αιώνα, αλλά και ο τόπος που προσφέρει την πρώτη πανοραμική θέαση της πόλης στους σύγχρονους επισκέπτες της. Είναι ο τόπος που δέχεται το πρώτο φως της ανατολής, τη στιγμή που ο άνθρωπος είναι απόλυτα ανοιχτός σε κάθε ερέθισμα*. Πάνω στον λόφο, το σχεδόν απόκοσμο και λαξευμένο περιβάλλον του διατηρητέου θεάτρου του Τάκη Ζενέτου λειτουργεί σαν ένας φυσικός σκηνικός χώρος.

Με βάση τη θεωρητική ανάλυση που προηγείται, επιλέγεται ο συγκεκριμένος τόπος του ανενεργού λατομείου, ως τόπος αρχιτεκτονικής και τοπιακής επέμβασης. Με έναυσμα την αποκατάσταση και επανάχρηση του θεάτρου του Λυκαβηττού, χωροθετείται μια θερινή σχολή παραστατικών τεχνών, με στόχο την εκ νέου κατοίκηση του λόφου και την ενίσχυση του καλλιτεχνικού πυρήνα του κέντρου της πόλης.

Λέξεις κλειδιά: τοπίο, αναπαράσταση, θέατρο, παραστατικές τέχνες, Λυκαβηττός

*Αναφορά στη συμπερασματική ενότητα της ερευνητικής μου εργασίας, με τίτλο “Sfondo Infinito: Η αναπαράσταση του τοπίου στο αρχαίο δράμα, ως προσδιορισμός του τόπου”, που εκπονήθηκε τον Μάρτιο του 2022.



Στιγμιότυπα από την παράσταση “Ευμενίδες”, Λαχάιο Στάδιο Επιδάωρου, 2019 - Η ελάχιστη σκηνοική παρέμβαση



Το θέατρο, ως ένα παλίμψηστο ετερόκλητων στοιχείων και νοημάτων, “αναζητά” τη σύνδεση με το έδαφος των πολλαπλών αφηγήσεων. Τα αφανή νοήματα του τελευταίου αποκαλύπτονται με τη μορφή τοπογραφικών γραμμών. Αυτές οι γραμμές με τη σειρά τους “εικονοποιούν” τις τάσεις του τόπου με τον ίδιο τρόπο που η ανθρώπινη γλώσσα διαμορφώνει συγκεκριμένα σχήματα.



Ανατολή της πανσελήνου στον λόφο του Λουκαβηritου, στην εκκλησία του Αγ. Γεωργίου



Το φως σαν “φυσικός γλύπτης” αναδεικνύει ή αποκορύπτει τις κοιλότητες και τις κυρτώσεις του εδάφους. Έτσι δημιουργείται ένα νέο μεταβαλλόμενο “σημείο”



Η λατόμηση του βράχου





Πάρνηθα



Όρος Λιγάλεω



Τουρκοβούνια



Λυκαβηττός



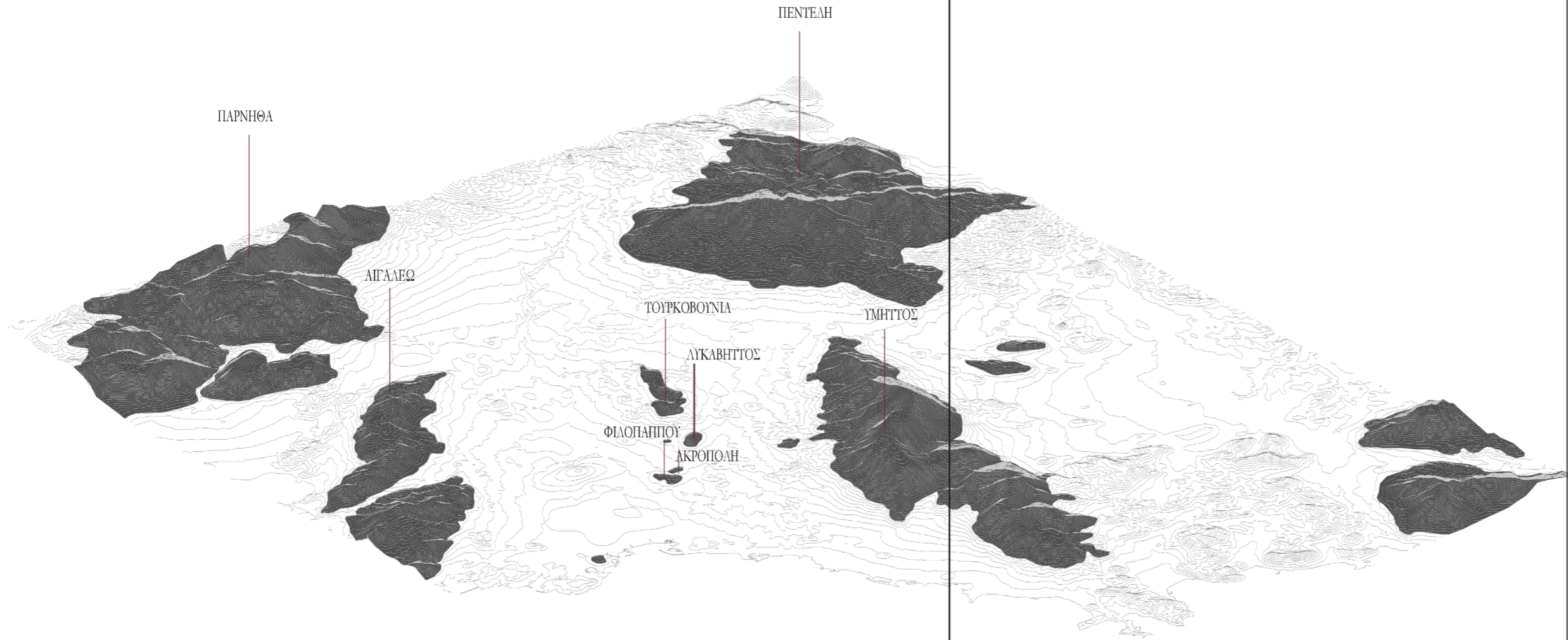
Φιλοπάπου



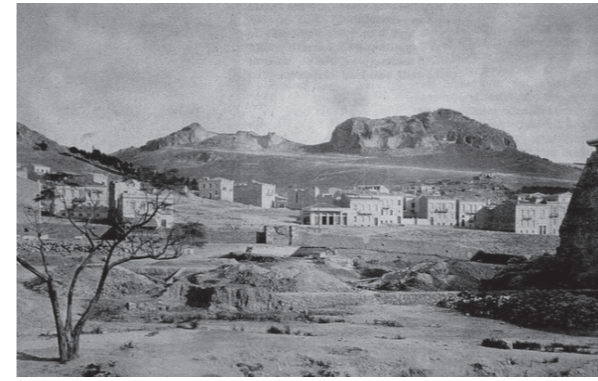
Υμηττός



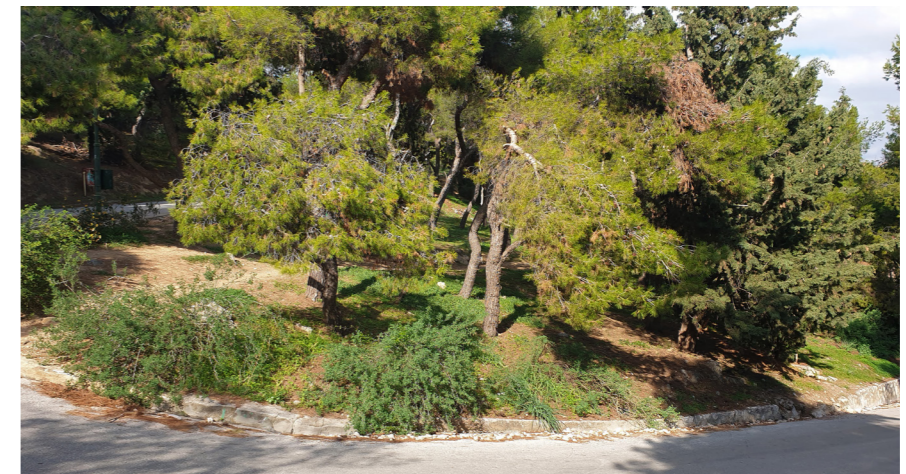
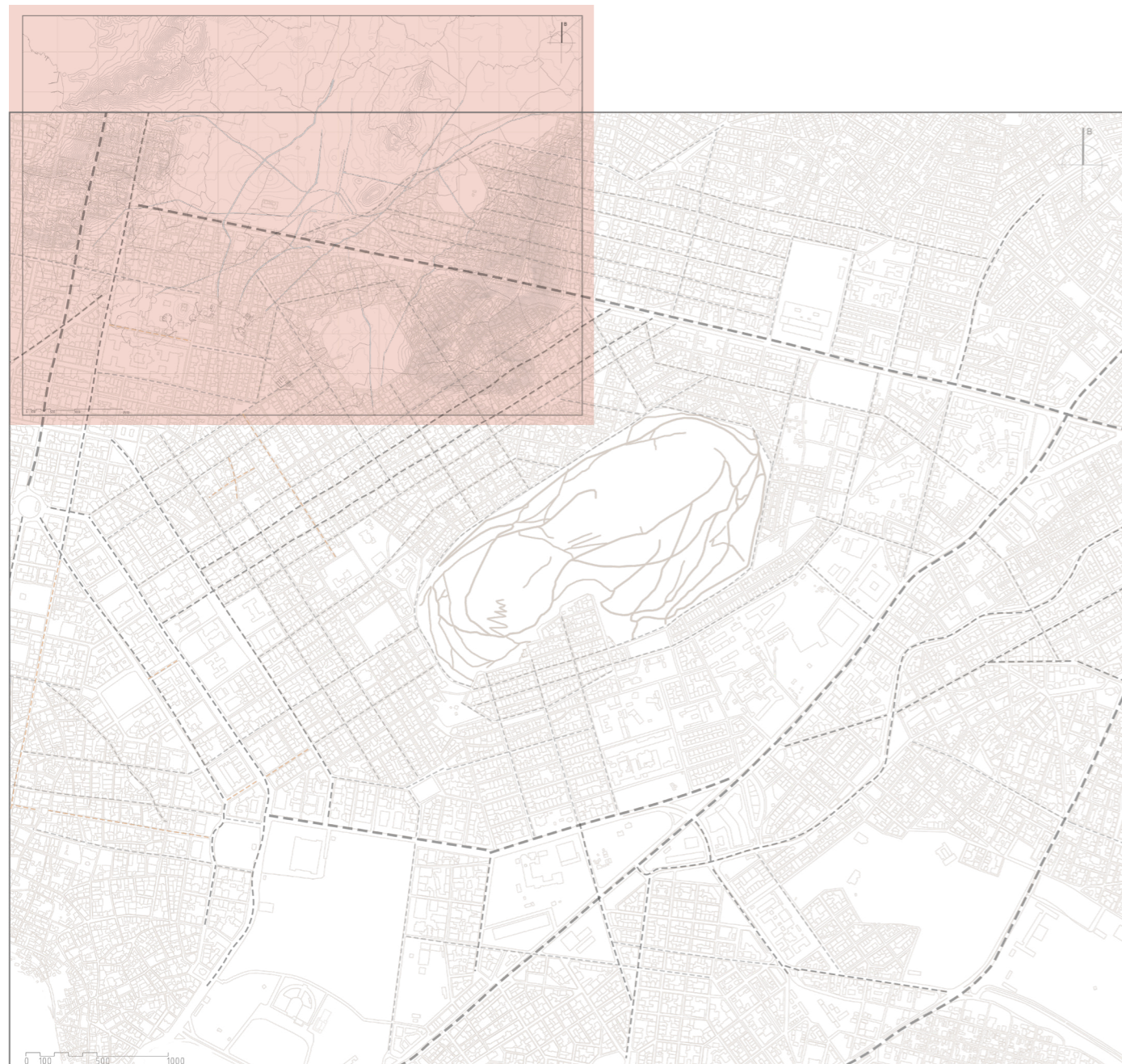
Πεντέλη



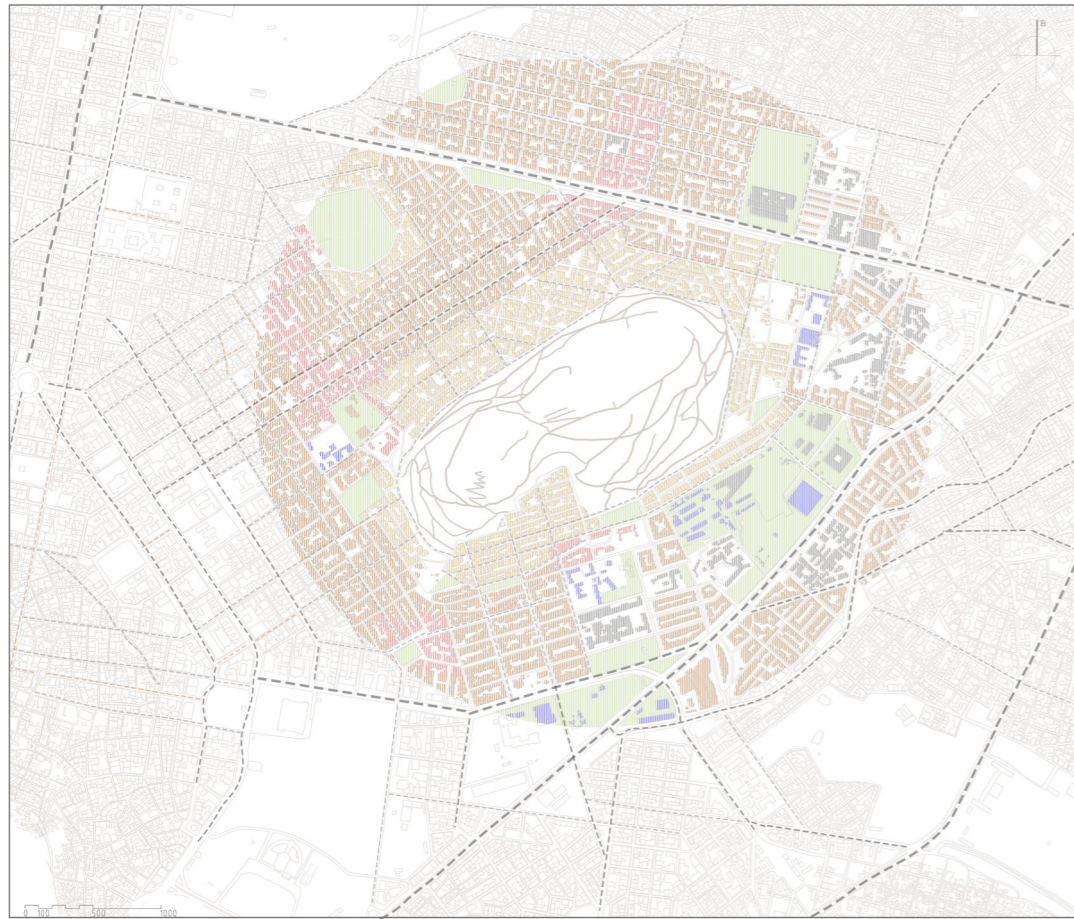
Οι κατοικημένοι λόφοι της Αθήνας



Χάρτης οδικού δικτύου της περιοχής μελέτης



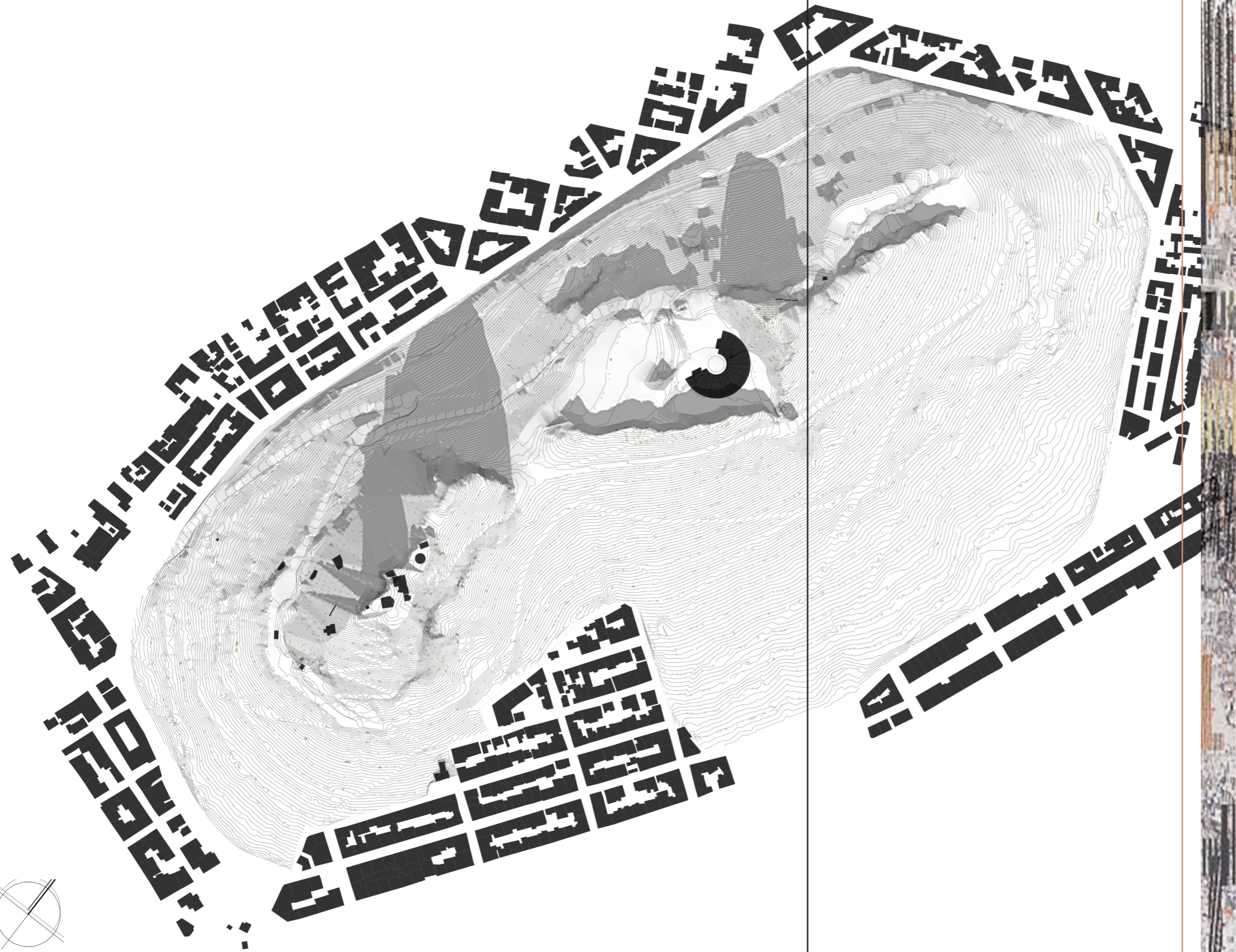
Διάγραμμα χρήσεων γης



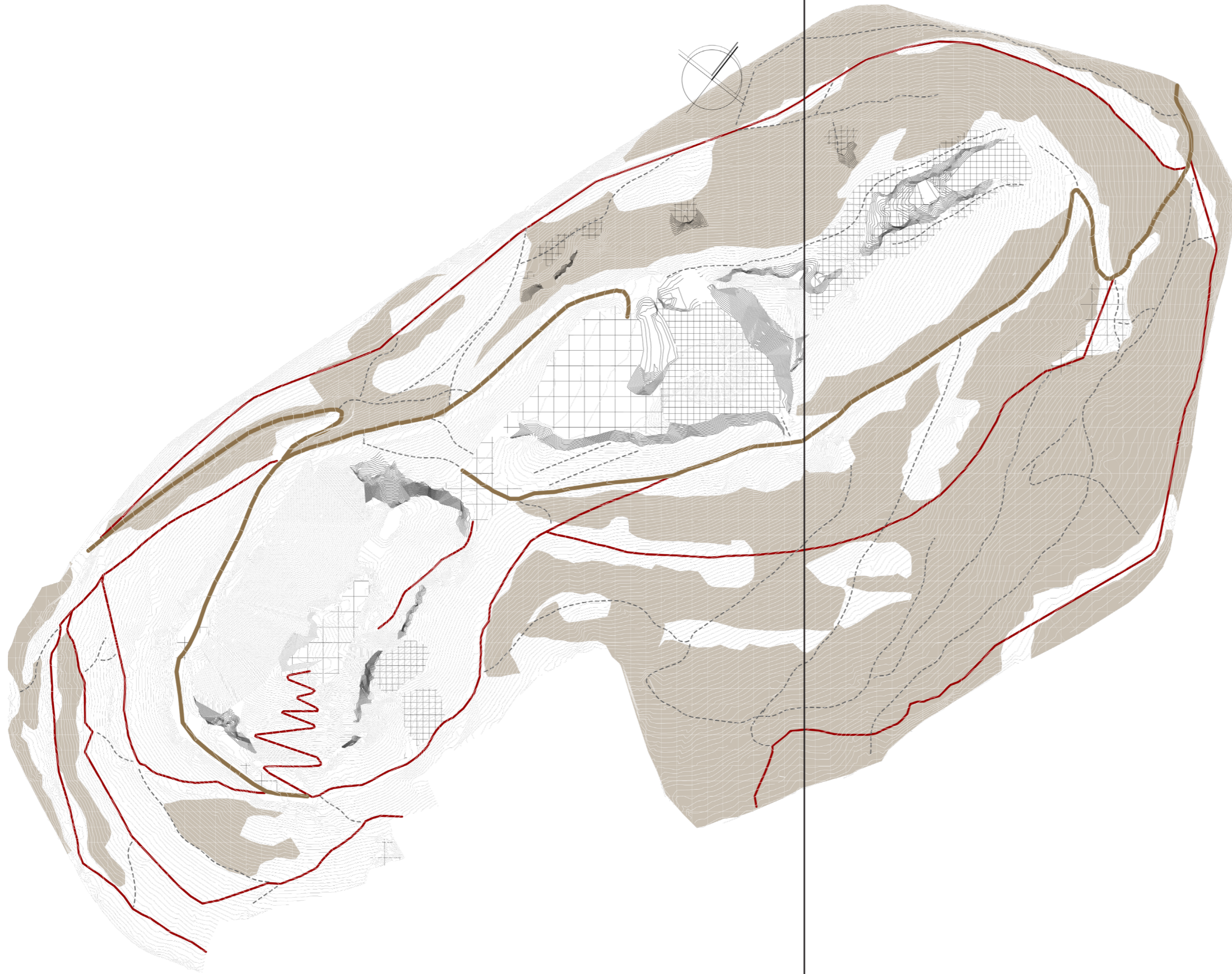
Διάγραμμα αστικής πυκνότητας

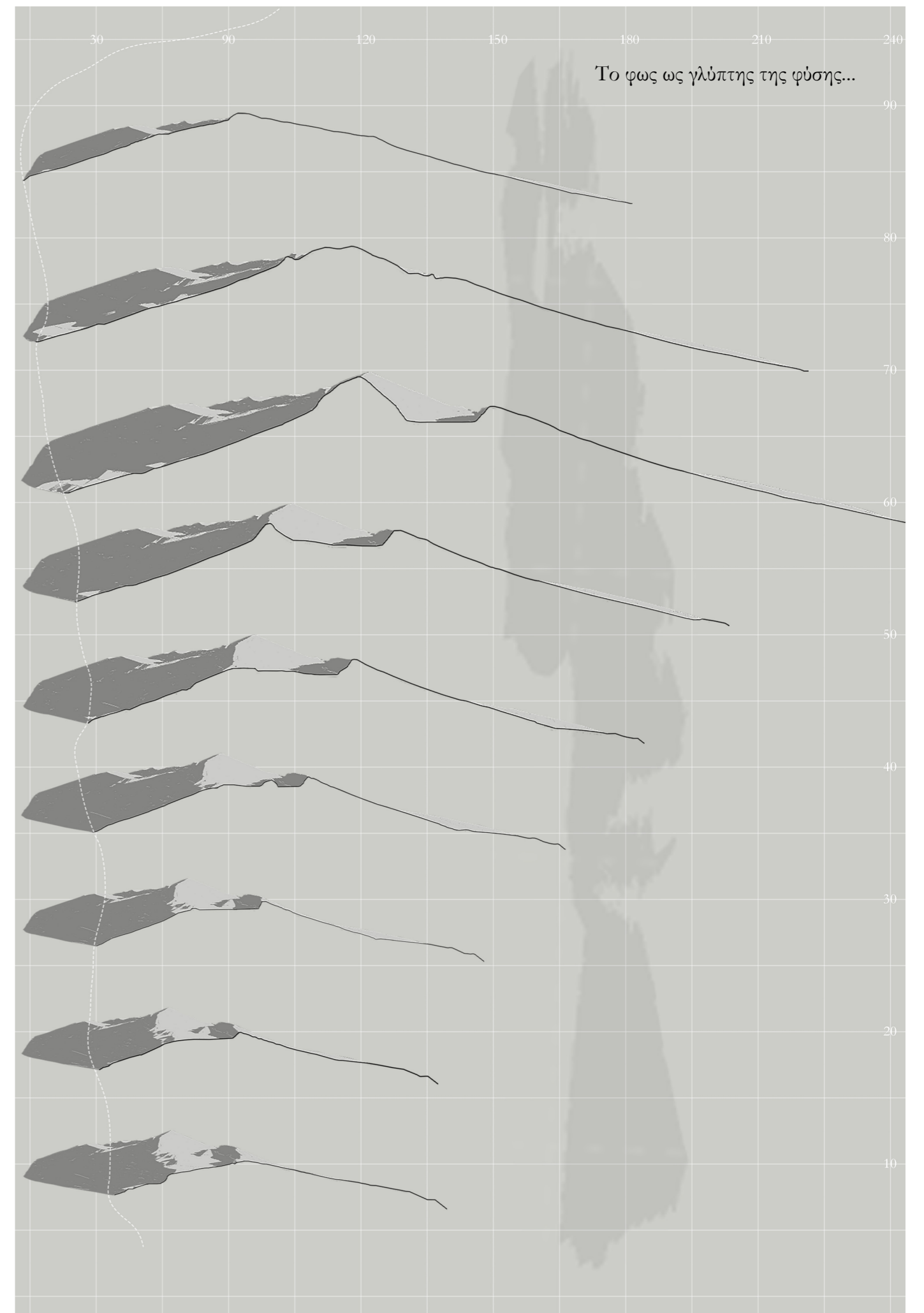


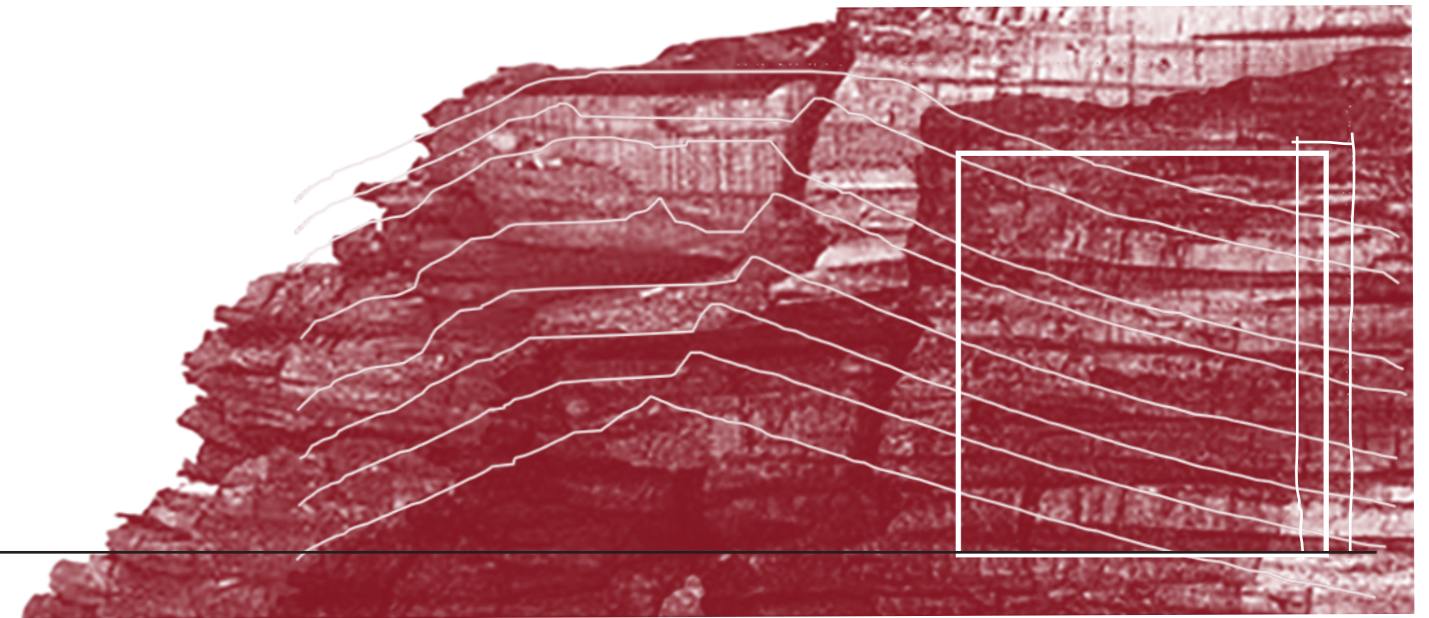
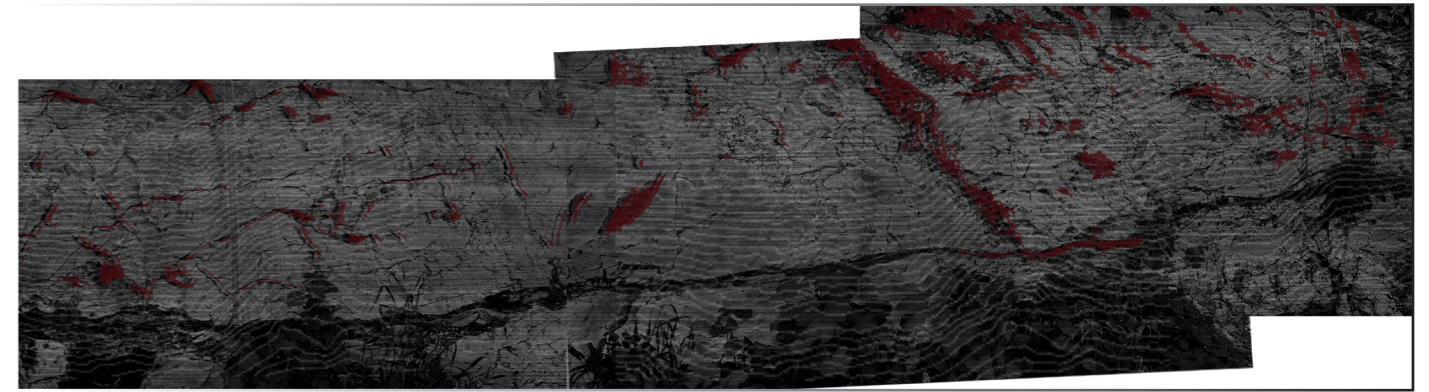
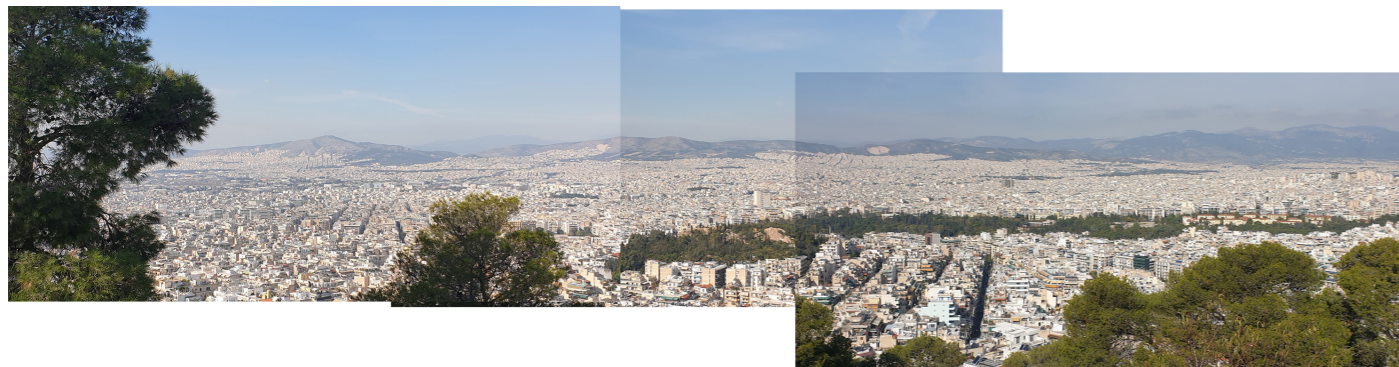
Διάγραμμα πλήρους-κενού στον λόφο



Διάγραμμα ανθρώπινης παρουσίας και απουσίας στον λόφο

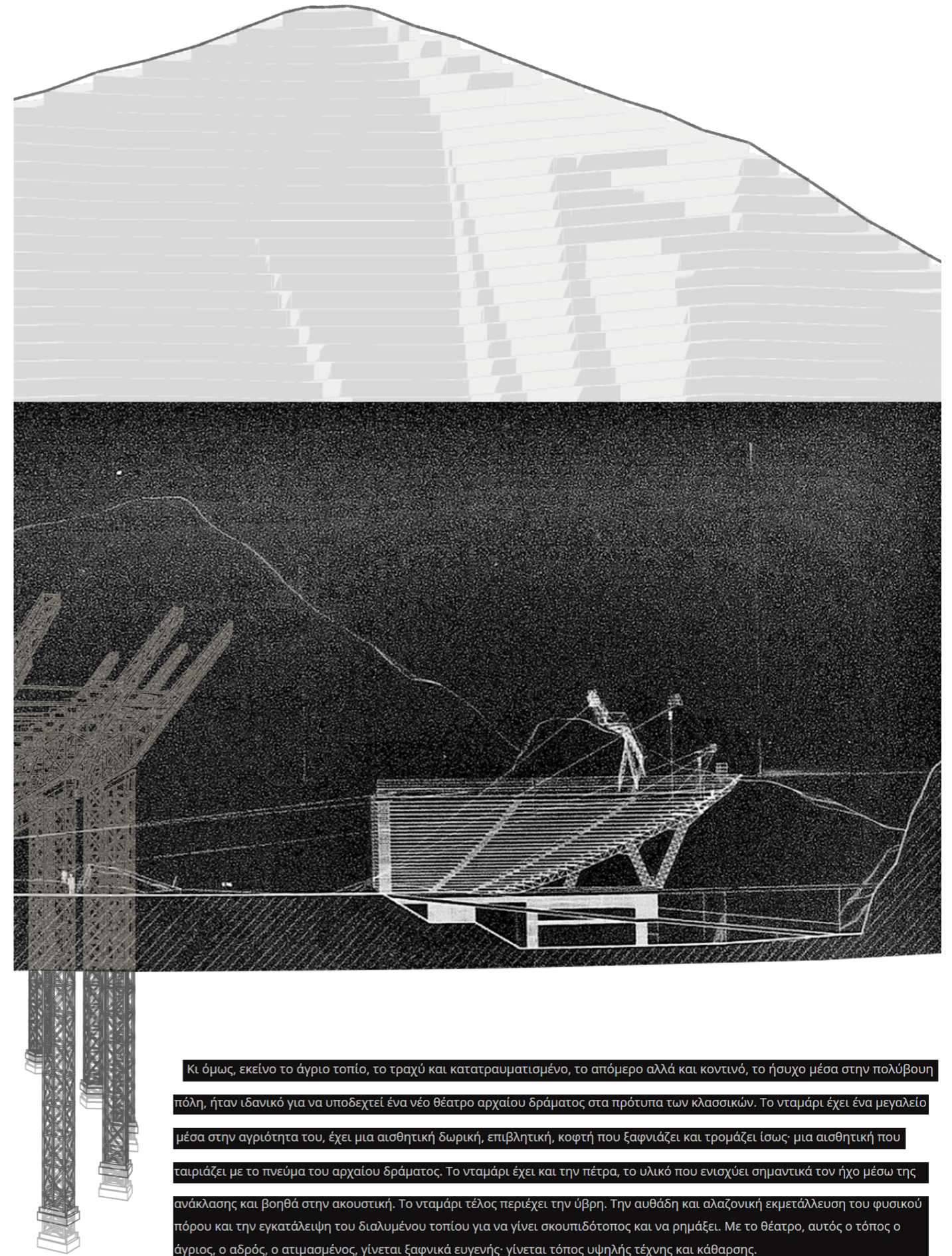
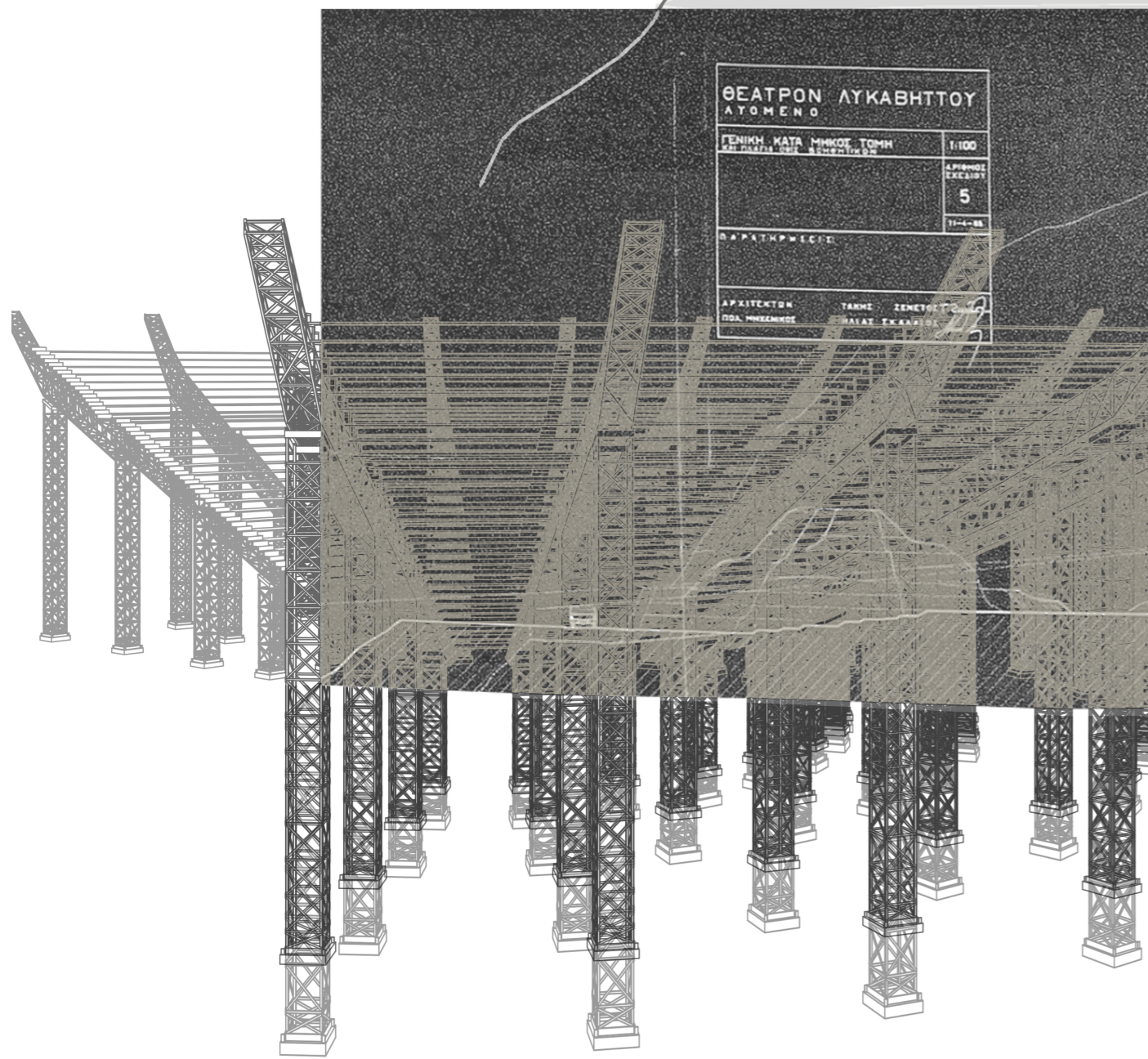




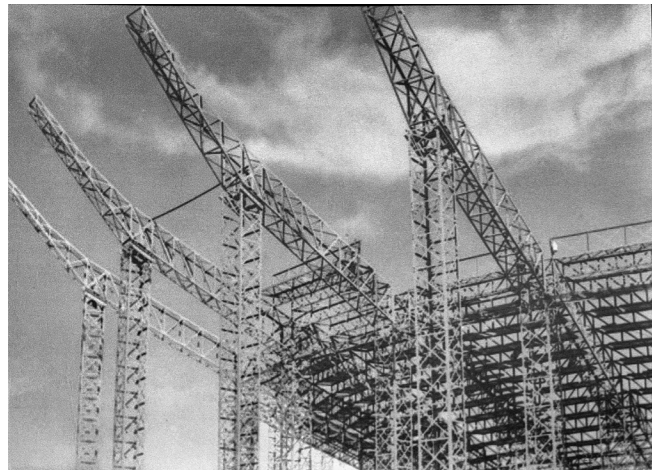
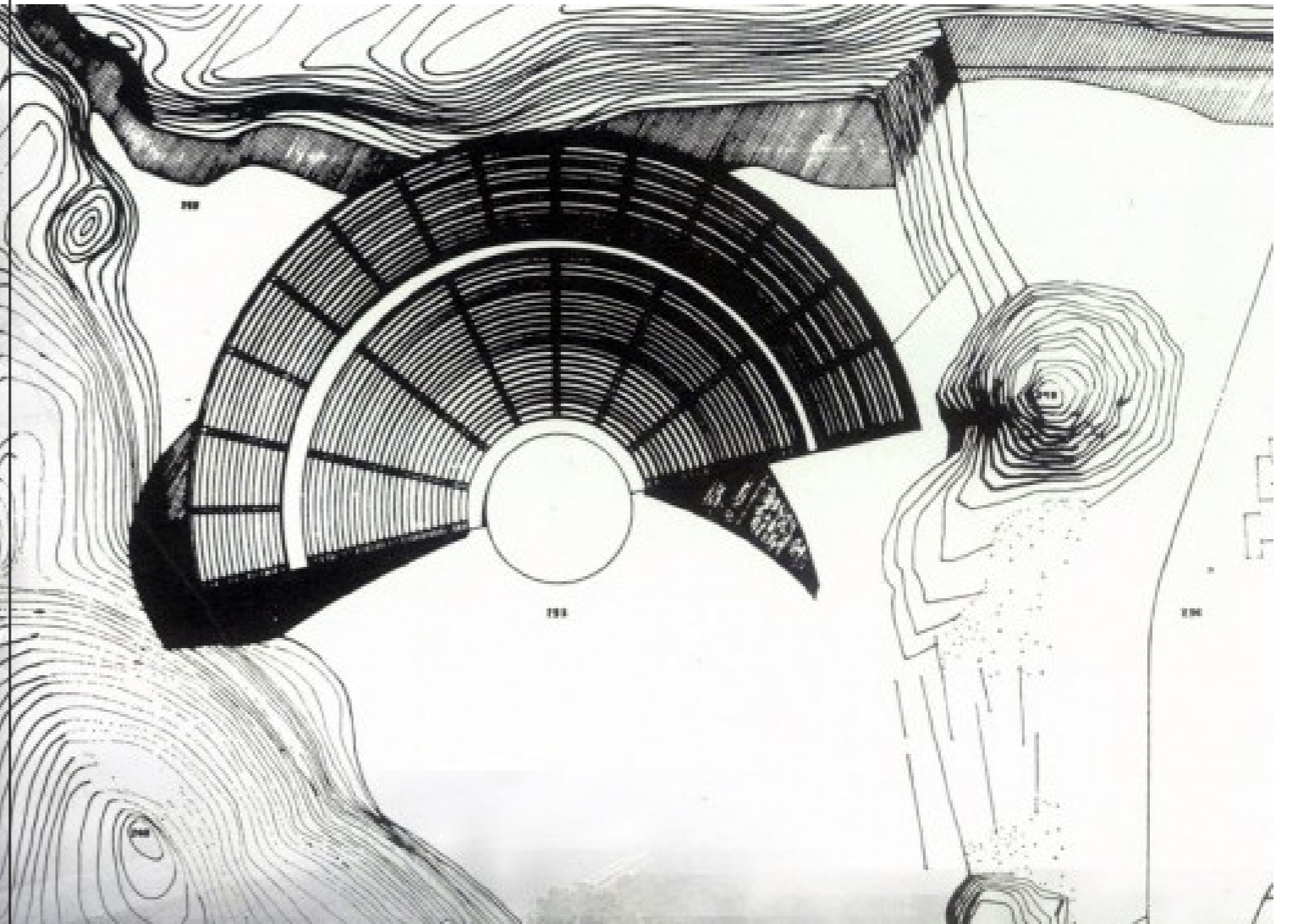


Το θέατρο του Λυκαβηττού

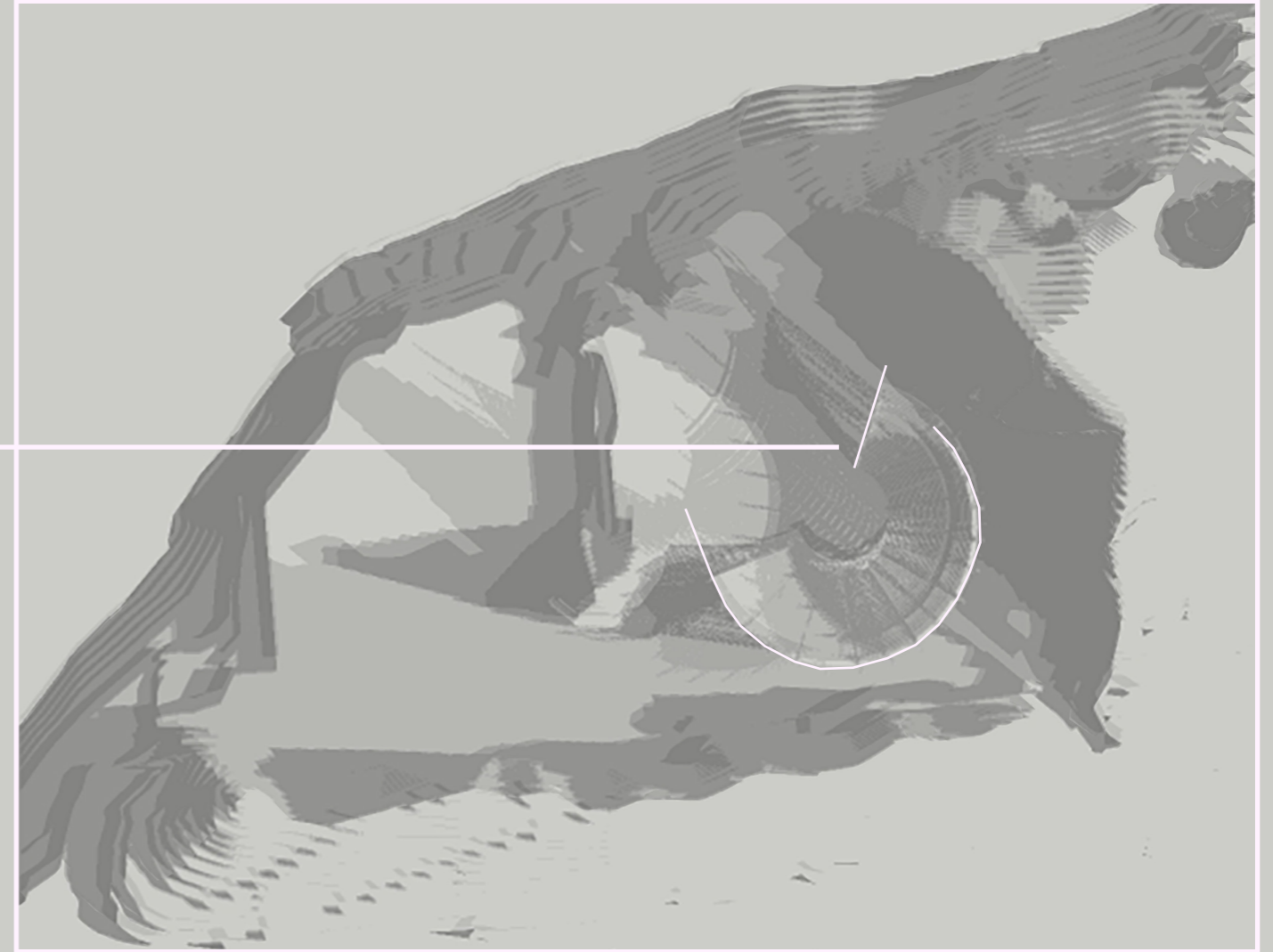
Ο δρομάκος που έφτανε έως τον Άγιο Ισίδωρο στένευε ακόμα περισσότερο ως να φτάσεις στα νταμάρια. Εκεί είχαν αποτεθεί όλα τα μπάζα από το κτίσιμο του ξενοδοχείου Χίλτον. Ανεβήκαμε. Θεέ μου! Κρανίου τόπος, Ξεραίλα, χωματερή, σκουπιδαριό, περιβάλλον επικίνδυνο ακόμα και μέρα μεσημέρι. Οι ασφόδελοι και δύο τρία πένθιμα κυπαρίσσια μοναδικό πράσινο. [1]

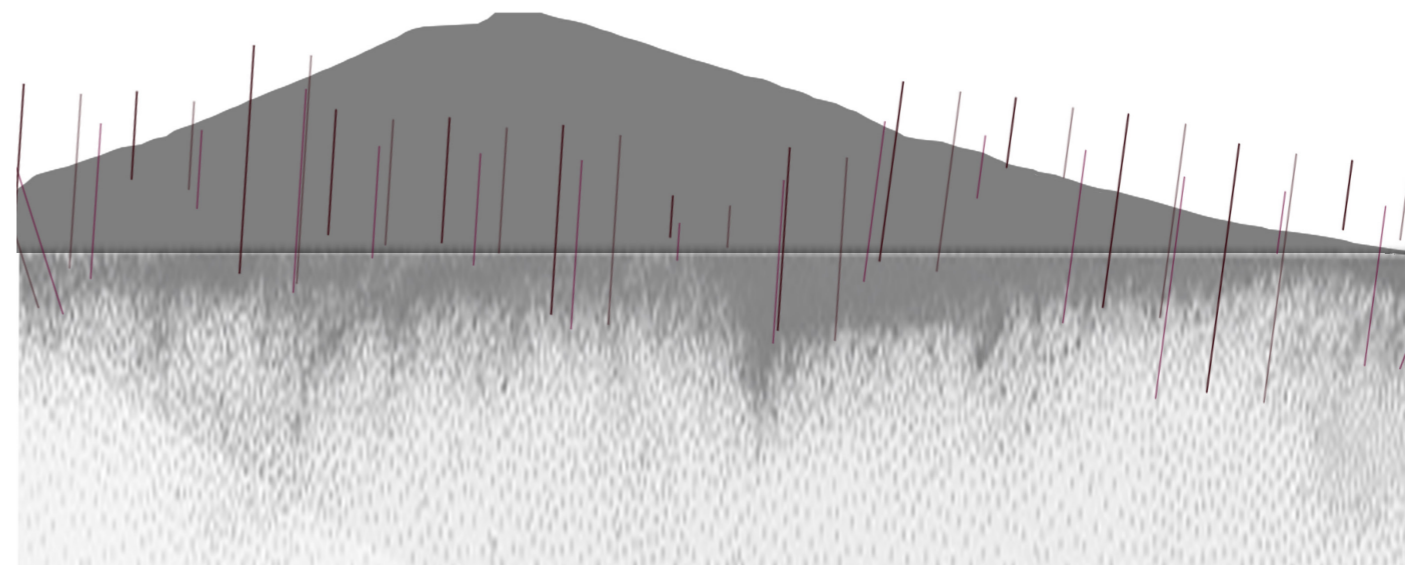
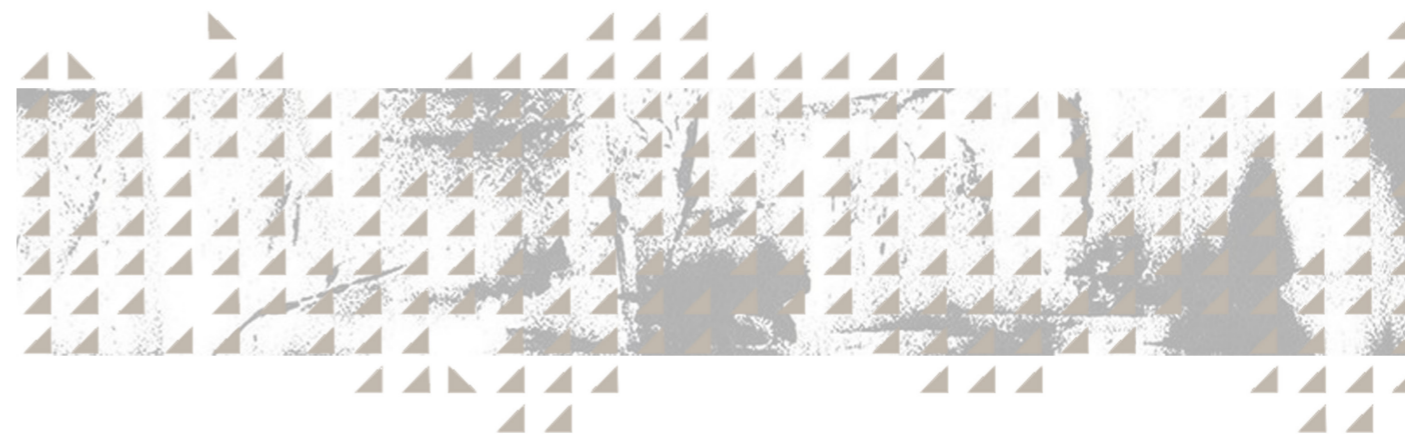
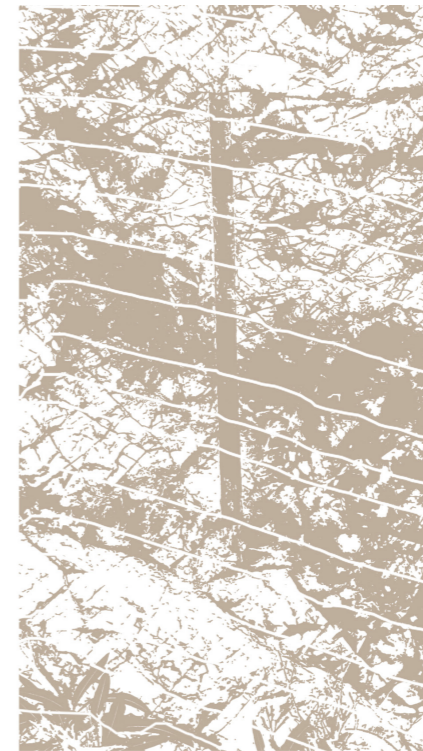
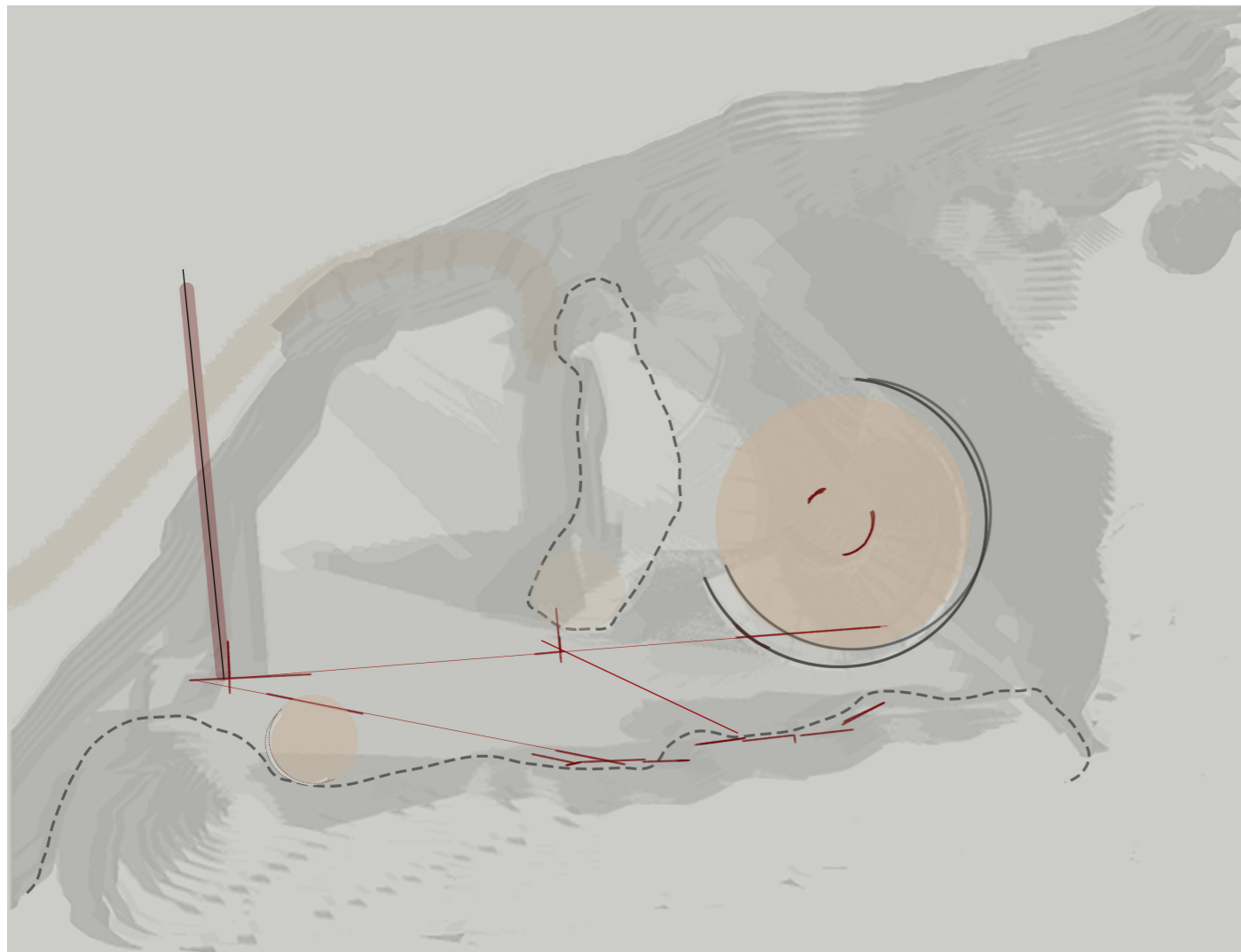


Κι όμως, εκείνο το άγριο τοπίο, το τραχύ και κατατραυματισμένο, το απόμερο αλλά και κοντινό, το ήσυχο μέσα στην πολύβουη πόλη, ήταν ιδανικό για να υποδεχτεί ένα νέο θέατρο αρχαίου δράματος στα πρότυπα των κλασικών. Το νταμάρι έχει ένα μεγαλείο μέσα στην αγριότητα του, έχει μια αισθητική δωρική, επιβλητική, κοφτή που ξαφνιάζει και τρομάζει ίσως μια αισθητική που ταιριάζει με το πνεύμα του αρχαίου δράματος. Το νταμάρι έχει και την πέτρα, το υλικό που ενισχύει σημαντικά τον ήχο μέσω της ανάκλασης και βοηθά στην ακουστική. Το νταμάρι τέλος περιέχει την ύβρη. Την αυθάδη και αλαζονική εκμετάλλευση του φυσικού πόρου και την εγκατάλειψη του διαλυμένου τοπίου για να γίνει σκουπιδοτόπος και να ρημάξει. Με το θέατρο, αυτός ο τόπος ο άγριος, ο αδρός, ο ατμισμένος, γίνεται ξαφνικά ευγενής· γίνεται τόπος υψηλής τέχνης και κάθαρσης.



ΠΡΟΤΑΣΗ







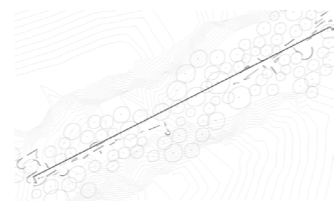
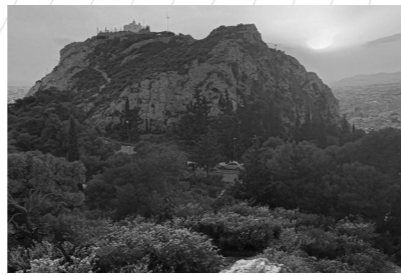
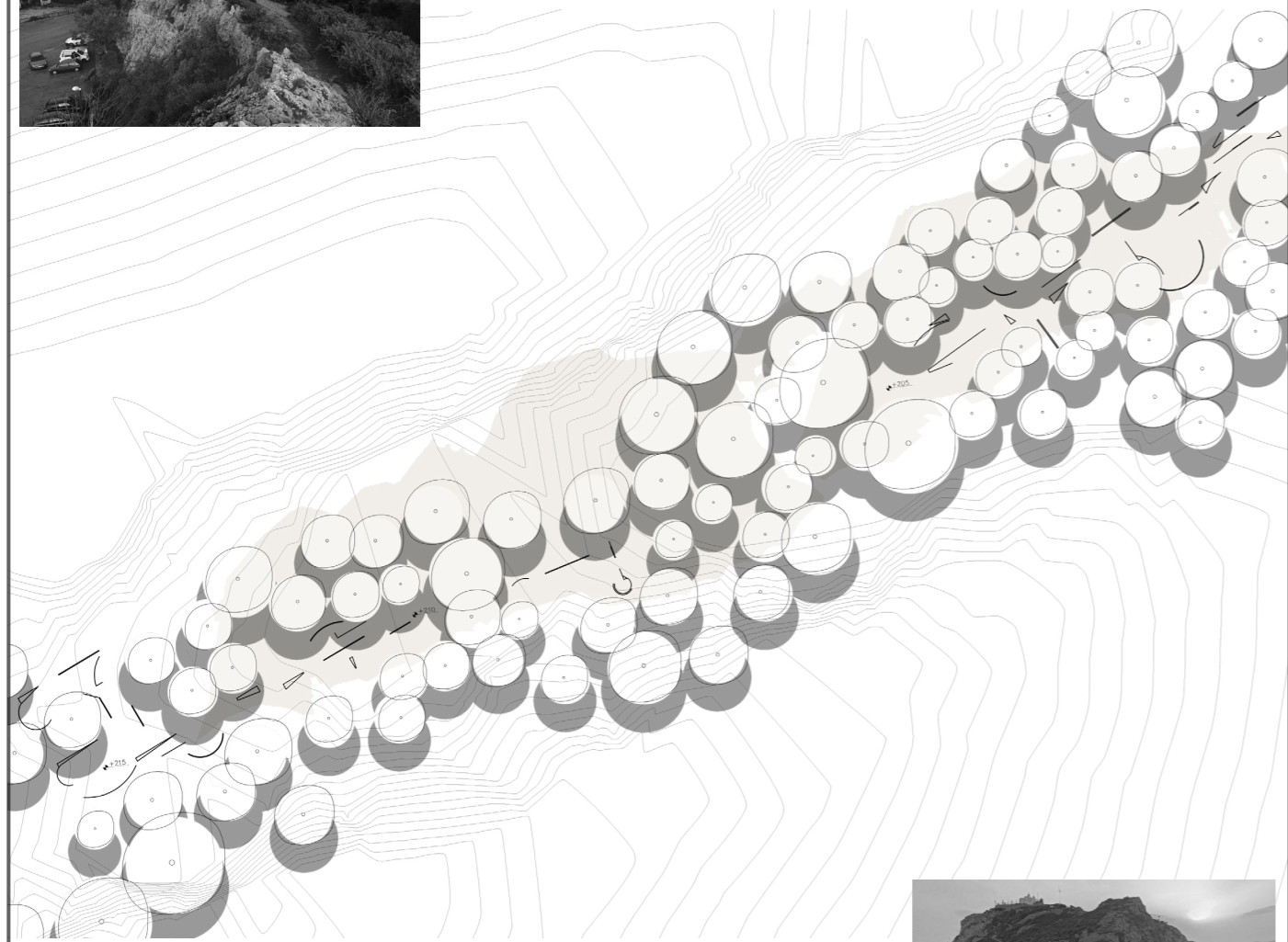
Σχέδιο γενικής διάταξης

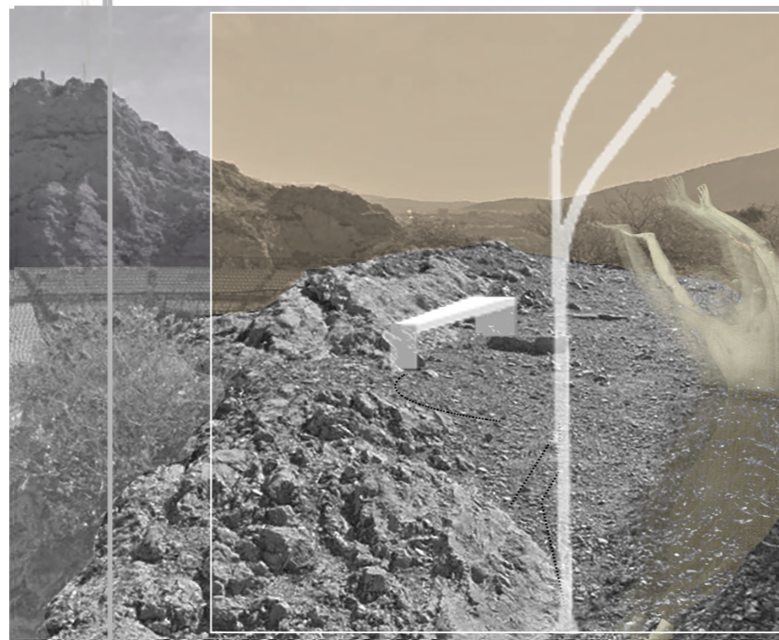


100



Φαράγγι - Υπαίθριες εγκαταστάσεις σχολής

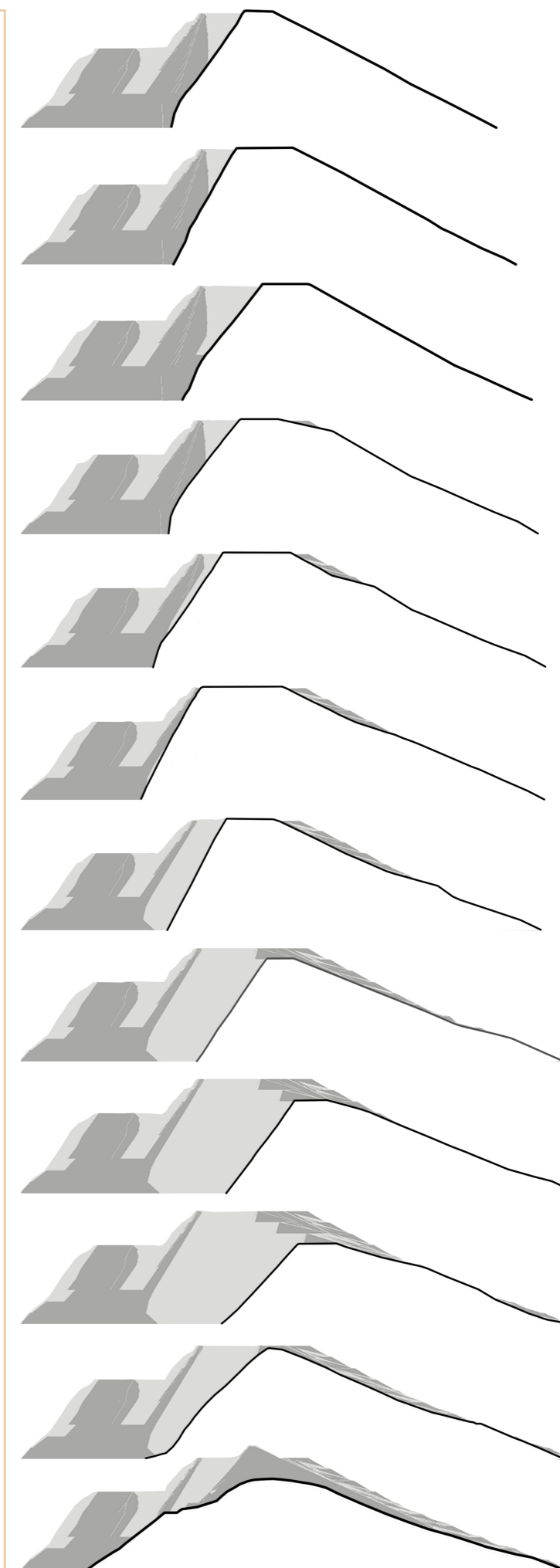
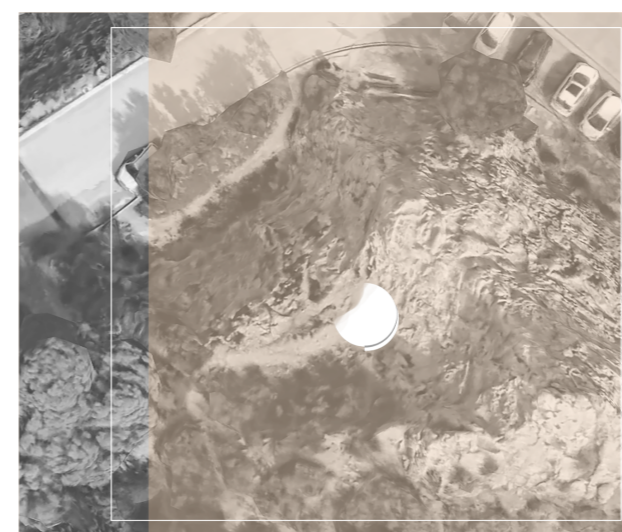




“Φρύδι” - Υπαίθριες εγκαταστάσεις σχολής

Οι σπουδαστές της σχολής “κατοικούν” στο τοπίο, δημιουργούν και γίνονται μέρος του βιωμένου τόπου. Για αυτόν τον λόγο τα κύρια εργαστήρια της σχολής λαμβάνουν χώρα έξω, στους λαξευμένους βράχους του λόφου, οι οποίοι υφίστανται την ελάχιστη επέμβαση που απαιτείται για να φιλοξενήσουν αυτές τις δράσεις.

Αυτές οι τοπιακές επεμβάσεις συγκροτούν μια περιπατητική πορεία στο βόρειο-ανατολικό τμήμα του λόφου, εκεί όπου κανείς δέχεται απρόσκοπτα το πρώτο φως της ανατολής, χάρη στη συγκεκριμένη γεωμορφολογία.

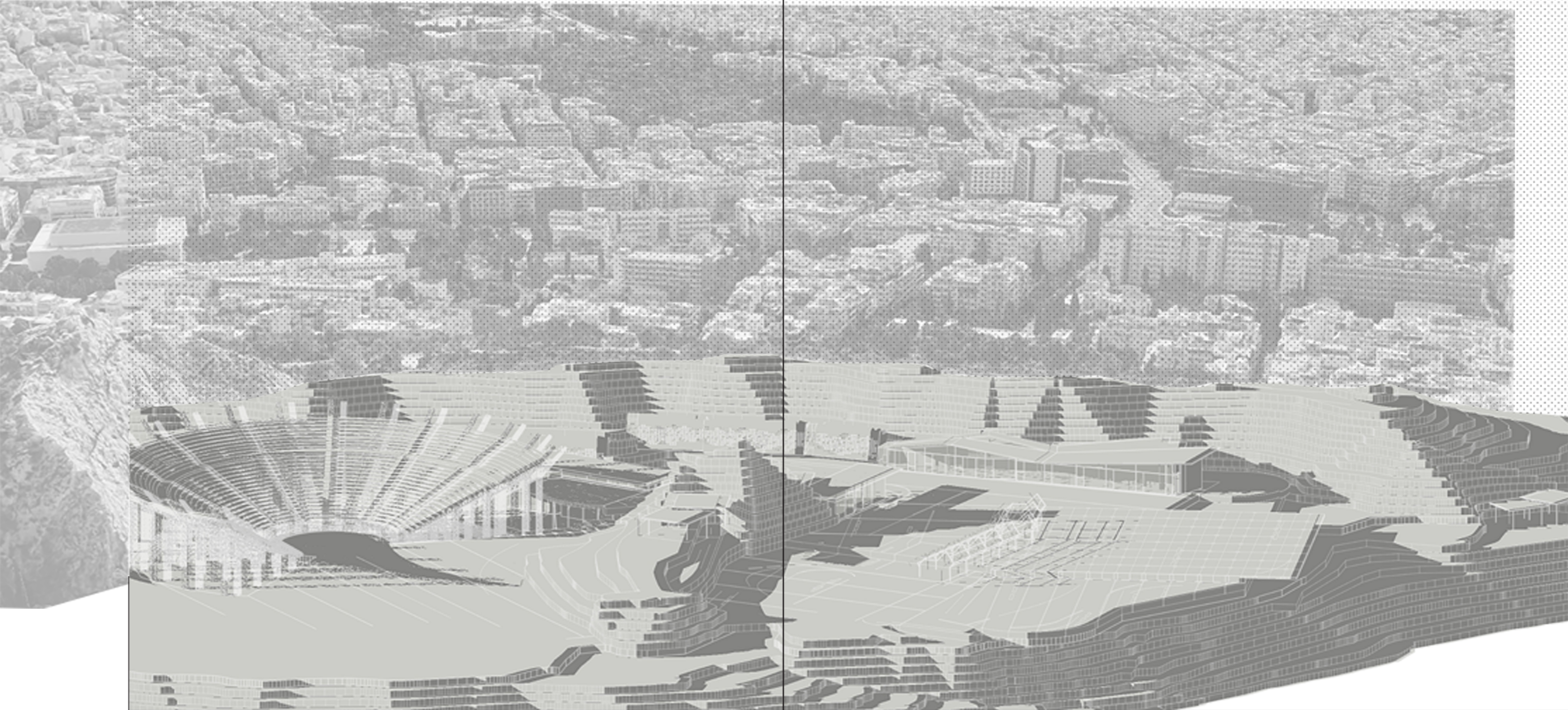


Κάτοψη επιπέδου +232.00 m.

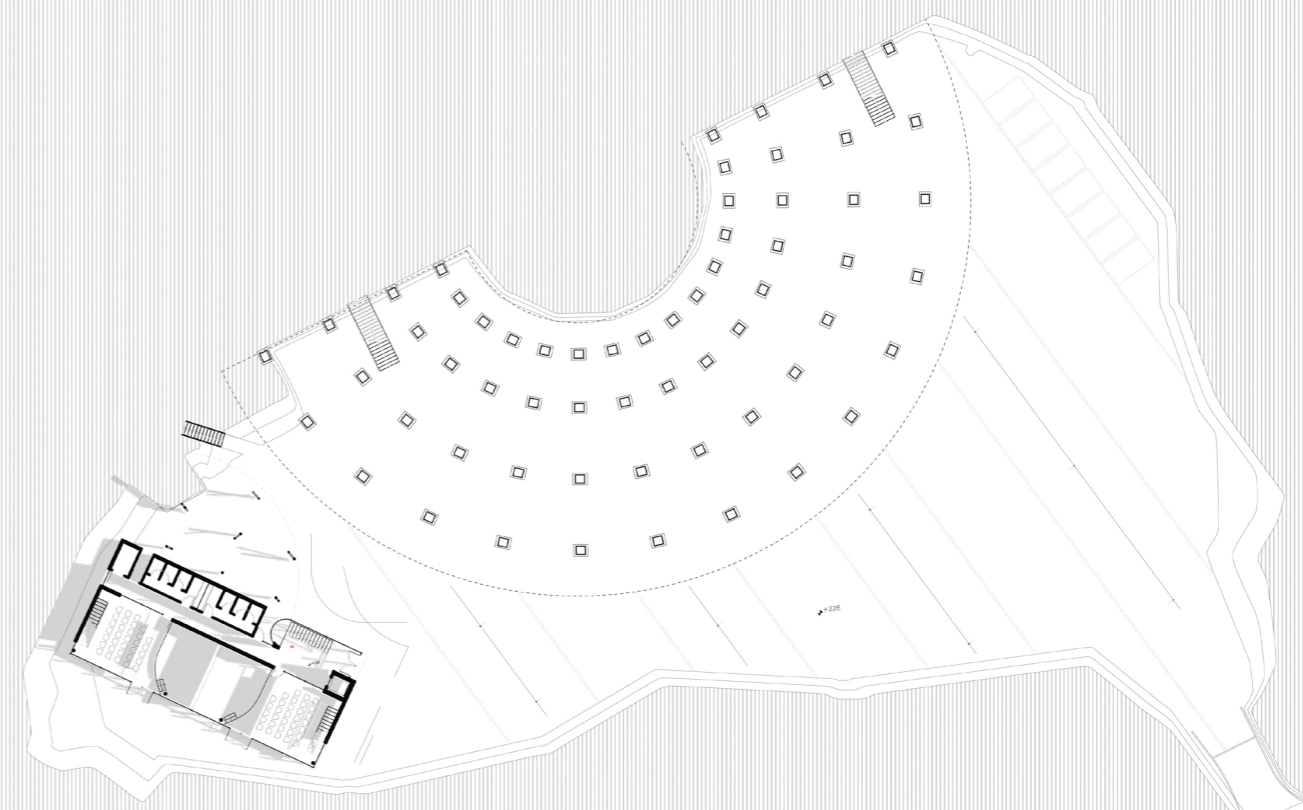
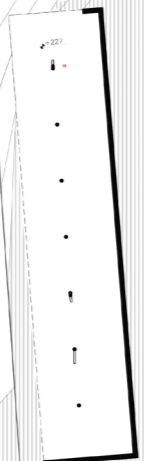


- 01 Φωτιστικές εστίες
- 02 Υπόδοξη | Αίθουσες ομαδικών εργασιών
- 03 Εξδοτήρια θεάτρου

Βορειο-δυτική όψη



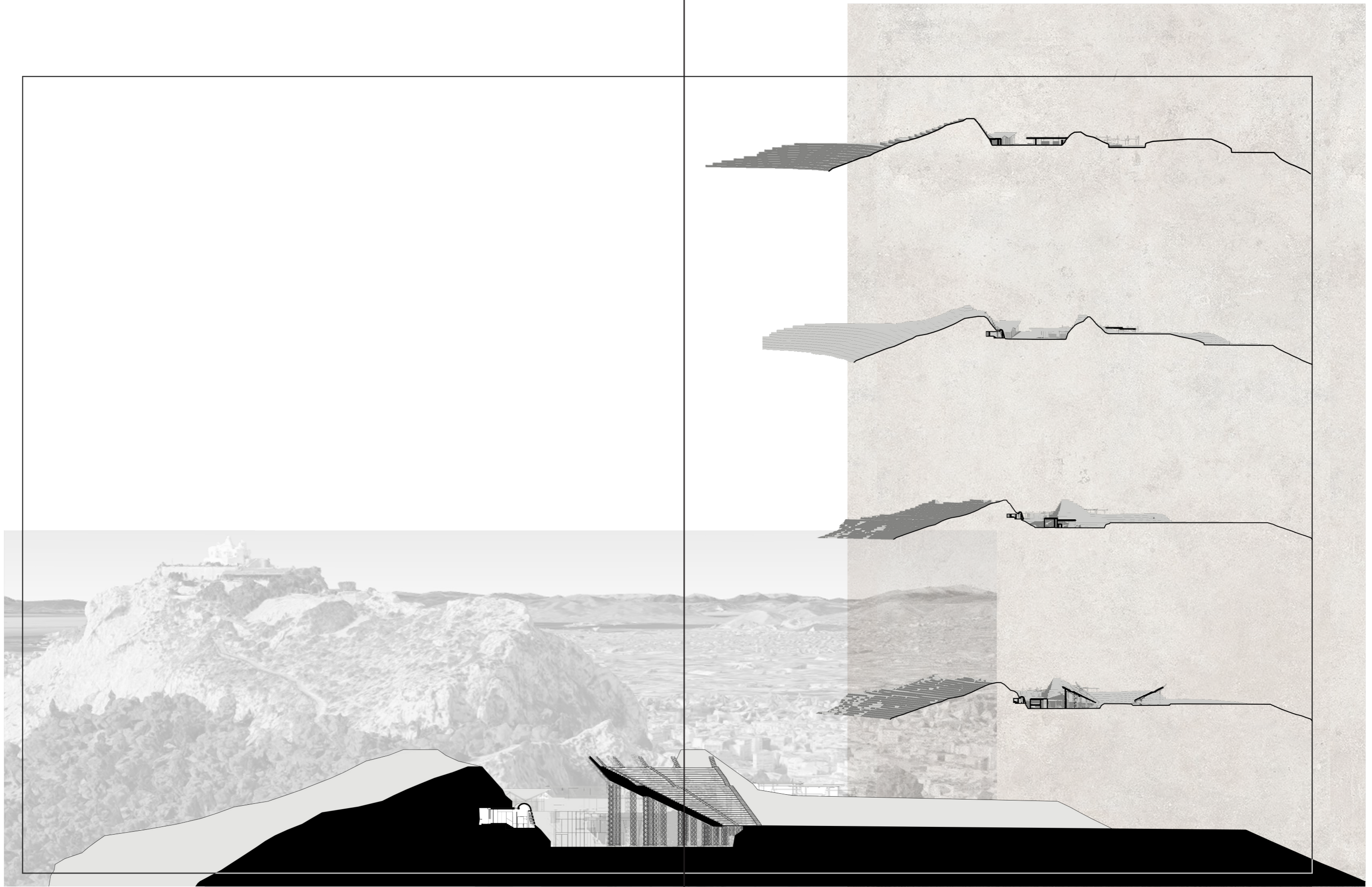
Κάτοψη επιπέδου +228.00 m.



Αστικό Μπαλκόνι



- 04 Εργαστήρια παραστατικών τεχνών
- 05 Υπόσκαφη πλατεία | "Μπαλκόνι"



Συνολική εγκάρσια τομή

Χωρική εμβάθυνση στις μονάδες κατοίκησης

